

LUMINA CRESTINA

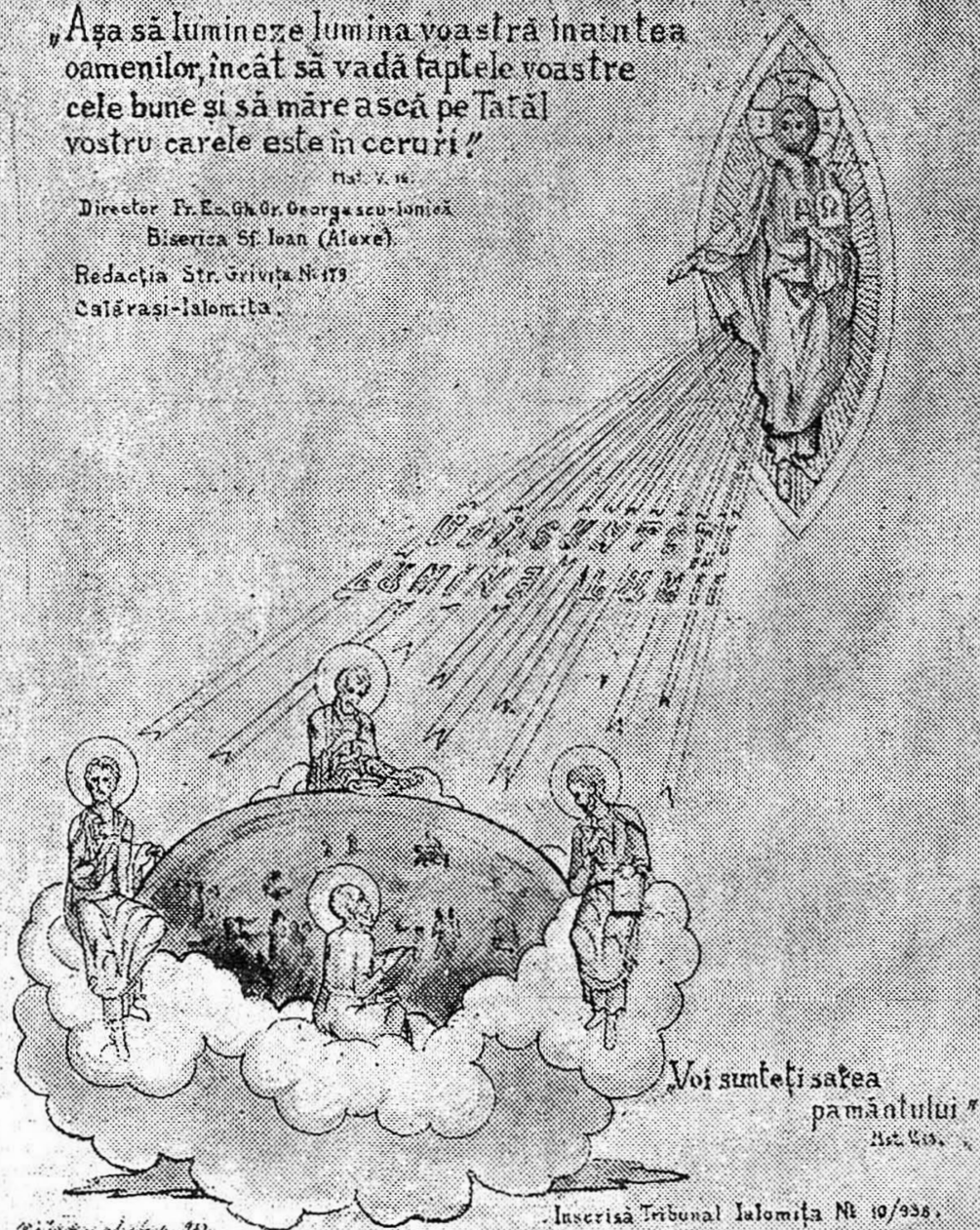
FOAIE DE MISIUNE CRESTINA

„Aşa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, încât să vadă faptele voastre cele bune și să mărească pe Tatăl vostru carele este în ceruri!”

Mat. 5, 16.

Director: Fr. Eo. Gh. Gr. Georgescu-Ioniță
Biserica Sf. Ioan (Alexe)

Redacția: Str. Grivița No. 179
Călărași-Ialomița.

Voi sunteți sarea
pământului”
Mat. 5, 13.

Inserisă Tribunal Ialomița Nr. 10/936.

Măg. Gr. Gr. 1939

LUMINA CREȘTINĂ

Revistă lunară de mistine creștină

DIRECTOR :

Protopieru GH. GEORGESCU-IONICĂ

Circ. I Călărași-Ialomița

Redactor : GH. E. GHEORGHIU

ABONAMENTUL ANUAL :

Pentru popor	150 lei
Pentru preoți și intelectuali	200 lei
Înstituții și sprijinitori	300 lei

SUMĂRUL :

Pr. Gh. Georgescu : De Inceput.

Pr. Gh. Znogoveanu : O revistă bisericească.

Pr. Gh. Georgescu : Mistinea preotului în lume.

*Grigore Redea : Cuvânt către credincioși și necredincioși,
cules din I. Miniăt.*

Pr. M. C. Ionescu : Inumără-ți păcatele.

Ioan Șerboja : Căsătoria.

Pr. Gh. Georgescu : Biserica și asistența familiei.

Pr. C. Frâncu : Cartea Sfântă.

*Gh. E. Gheorghiu : Frumusețile incomparabile ale
Evangheliei.*

Gh. E. Gheorghiu : Dragostea Creștină.

Ioan Șerboja : Moartea.

Pr. N. Scardilă : Viața viitoare în planul lui Dumnezeu.

*Sineon Tesalonicheanul : De ce se pune icoana deasupra
mortului.*

De început

Cu gânduri curate ca ceara, pornim pe drum nou—deși nesigur și'n serpentine—dar credem în muncă, jertfă și'n speranță că nu vom fi lipsiți de prieteni în lupta de slove.

Vrem să învingem, printr'un plan unitar de muncă, presărând învățăturile pline cu miez de adevăr, în întunerecul lumii și să facem a dispărea din realitate — ca'n vis — puterea elastică a răului. Credem, că vom birui în această luptă, având drept armă și scut de apărare împotriva răului, „Crucea”. Prin acest semn au învins, apostolii, sfinții, ierarhii și, marii dascăli, lepădându-se de sine, luându-și crucea și urmând Mântuitorului nostru Iisus Christos. Datoria imperioasă de a fi în contact sufleteș cu credincioșii și'n asociație de gând și acțiune cu preoții, m'a determinat să scot această revistă, care va duce în familiile creștine, din toate straturile sociale, lumina învățaturii Mântuitorului Christos. Vom fi călăuză în bine pentru falsificatorii vieții, îndreptar pentru cei ce greșesc transformând sensul adevărat și luminos al valorilor spirituale și înlocuindu-le cu artificii, prieteni de înțelepciune pentru cei ce nu văd și nu cred ca cei normali, pentru cei ce suferă de un fel de daltonism moral.

Bazați pe aceste idei, apare revista „Lumina Creștină” care sperăm să fie un manual de cultură creștină, educație, lumină și continuă sugestiune.

Redacția

● revistă bisericească

E un prieten bun, care bate cu deget sfios în ușa sufletului de creștin. Oriunde intră, e primit dela întâia vedere. Indată se vedește, cine este și ce rost are. Bunăoară, așa e „Lumina Creștină”, tipăritură bisericească, născută din inima plină de prietenie pentru oameni, a Părintelui Protoereu Georgescu din Călărași-Ialomița.

Ochi mirați prind s'o privească, pe cînd degete grăbite o răsfoesc. Mîntea vîntură gândurile pe aria cugetării. Dacă e preot, cel care o citește, o judecă după temelul Evangheliei; dacă e mirean, o chibzuește că ar fi trebuit crotită după înțelesul vieții din toate zilele. Dacă e cărturar, o zvârlă pe apa criticii. Revista dă luptă, cu valurile și vînturile părerilor. Ca o barcă se zbate, până intră în marea mulțimii de cititori. Aici sosește la țarmul plășii—vama banului obștesc. Găsim o sumedenie de călători, în lumina citirii. Luăm o parte din ei—o sută. Cercetăm și aflăm astfel: 20 platnici de bună voe, 10 platnici de nevoe, 5 de silă, 3 din curiozitate și 2 din mândrie; restul de 60 îl știu Poșta și Administrația revistei.

Mulți cititori, după ce au citit un șir de numere din revistă, or zlar, cu slove grăbite, când li să cer plată, răspund cam așa: „Adresantul refuză”. „Nu s'a primit de destinator”. „Numerele revistei rătăcite de poș

tă“... „Necunoscut adresantul“.

Totuși „Lumina Creștină“, crez cu adevărat, c'o avea o reușită bună. Preoții, cari zăresc bine lumina biruinței clerului în nevolle de mâlne, — o vor citi cu drag și o vor plăti cu plăcere; iar mireni, creștini buni și iubitori de biserică, — o vor sorbi în suflete, ajutând-o, să nu piară, ci să crească în holda tiparului.

Și-așa scrisel un articolaș, la această revistă nouă bisericască, care e așteptată de preoți și de credincioși, să răsară, ca o „lumină-înă“, în seara nevolilor vieții creștinești, să destuce negura suferinței din sufletele noastre, dar și pânjănișul necredinței depe ochii multora.

Izbândă bună revistii „Lumina Creștină“.

Preot G. ZNAGOVEANU
publicist

Misiunea preotului în lume

Mântuitorul nostru Iisus Christos întemeind biserica Sa, i-a dat El însuși continuatori — prin apostoli învățători și păstori — cari să urzească mai departe învățătura Sa, propovădind-o și aplicând-o în toate împrejurările critice ale vieții omenesti.

Misiunea pastorală este de origină divină și întemeiată pe trimiterea apostolilor la predicare în lume: «Mergând în toată lumea predicați Evanghelia la toată făptura»

(Matei XVI. 5) și iată eu sunt cu voi în toate zilele până la sfârșitul veacului (Matei XXVIII 20).

Rolul preotului ca păstor de suflete este de mare însemnătate și el poate aduce mult folos creștinilor întru preamărirea lui Dumnezeu și mântuirea sufletelor oamenilor.

Viața creștină din zilele noastre este încărcată până la refuz de multe rele, cari caută să răstoarne valorile spirituale — având o concepție incompatibilă, față de religie și viață creștină.

Intr'o atmosferă social-creștină plină de gaze toxice, de otrava materialismului economic distrugător a tot ce este sublim în concepția creștină — sufletul; cine sunt oare chemați să fie ca un antidot al stării moral-creștine înveninate din timpul nostru? Cine poate să lovească în moravurile cele rele ale timpului, cu vigoare și fără cruțare ca un biciu al lui Dumnezeu? Cine poate să lupte fără preget pentru triumful adevărului creștin, să nu cruțe nici un sacrificiu nici chiar viața?

Pentru tratamentul boalelor spirituale și tămăduirea lor întâi preoții sunt chemați, ei trebuie să vegheze neobosiți la îndreptarea morală a turmei lor și după cum zice Sf. Ioan Chrisostom «n'au alt mijloc decât instrucțiunea prin cuvânt adică — predica, și exemplul.

Remediu, regim, alimentare, aer bun, tot este cu-

prins în cuvânt; cuvântul este în loc de foc, în loc de fier. Prin el taie, arde». «Predicarea reînaltă forțele căzute, reprimă umflăturile, taie dispozițiunile de prisos, restabilește echilibrul și adogă tot ce aduce sufletului aceea ce-i lipsește, în fine pune pe suflet în stare de perfectă sănătate» (St. I. Chrysostom. Tratat despre preoție).

Preoții pot tămădui boalele morale ale societății prin acest mijloc al cuvântului și ei trebuie să meargă întotdeauna cu făclia credinții aprinsă înainte, căci ei sunt numiți (T. Farmakides — Comentar Matei) «*sarea pământului și lumina lumii*».

Voi sunteți lumina lumii. Voi să luminați cu lumina învățaturii creștine, ochii sufletelor oamenilor din univers orbiți de întunericul rătăcirii și să-i conduceți pe calea cea dreaptă și sfântă a mântuirii.

Popoarele să fie luminate cu lumina adevărului să se desfacă de întuneric! ce le apasă și să se avânte cu dragoste spre plinirea de fapte bune și plăcute lui D-zeu. La aceste rezultate preotul ajunge atât cu instrucțiunea prin cuvânt cât și cu exemplul bun, căci cuvintele mișcă sufletul dar faptele pot să-l determine a face la fel; Deaceea Mântuitorul nostru Iisus Cristos după ce le spune ucenicilor săi că sunt «*lumina lumii*», schimbă icoana aceasta și adogă.

«Voi sunteți sarea pământului», iar dacă sarea se va

strica cu ce se va săra? Omenirea e putredă de păcate, adormită de desfătarea patimilor. Voi deci fiind aleși de mine pentru vindecarea acestui putregai universal, sunteți sarea pământului. Luând dela mine putere spirituală aveți să-i reîntăriți, să-i apropiați unul de celălalt, pe deoparte omorînd viermii distrugători nevăzuți, adică gândurile pline de patimi, iar pe de alta să înlăturați mirosul greu al păcatelor.

Profeții au fost trimiși la o singură națiune, iar voi sunteți sarea pământului întreg, întărind prin învățatură și dojeni pe cei ușuratici ca să nu apară viermii nesfârșiți. Așa că nu încetați de a stârui în dojeniri chiar dacă sunteți ocărăți, chiar dacă sunteți prigoniți». (T. Farmakides — Comentar Matei). Deaceea zice: «Dacă seara se va strica, cu ce se va săra? Intru nimic de trebuință, de cât să fie aruncată afară și călcată de oameni». (Matei V 13).

Cu alte cuvinte dacă preotul va tânji, nu va dojeni, nu va lucra — prin cuvânt — ci se va moleși cu ce se va săra, adică cu ce se va îndrepta?

Stricarea sării este pierderea însușirilor ei. (T. Farmakides — Comentar Matei).

Iată deci ce rol are preotul în mijlocul turmei drept credincioase, să învețe, să lupte cu îndrăzneală ca să nu fie înfrânt nici de grăirea de

rău, nici de ocară, nici de niciun fel de cursă care vine dela cel viclean, și să nu piardă însușirile cele bune — ale virtuților creștine. «Căci dacă sarea se va strica cu ce va săra»? «cu ce o va îndulci» (Marcu IX 50). Preoții, prin origina divină a serviciului lor pastoral sunt sarea aleasă cea mai bună, mai distinși ca toți ceilalți cu această slujbă, și cu atât mai mult datori să ia seamă să nu piardă prin neactivitate și slăbiciuni omenești, însușirile distinse, (T. Farmachides — Comentar Matei) căci sarea stricată se calcă'n picioare și e disprețuită de oameni.

După cum sarea ce se scoate din pământ ferește alimentele de stricăciune, tot astfel și preoții sunt chemați să ferească lumea de corupție, s'o prefacă și s'o'ndrepte pe calea mântuirii. Altfel dacă sarea se va strica — lumea e pierdută — merge pe calea ce duce la peire, disprețuește și calcă'n picioare, sarea care nu mai posedă însușirea de a conserva un aliment. (Vezi Dr. Gheorghiu Comentar Matei).

«Nu poate cetatea să se ascundă deasupra muntelui stând: nici aprind făclie și o pun sub obroc, ci în sfeșnic și luminează tuturor celor ce sunt în casă. Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca să văză faptele voastre cele bune și să slăvească pe Tatăl vostru cel din ceruri» (Matei V 14, 15, 16).

O cetate'n vârful muntelui are orizont larg și o vede toată lumea — nici apostolii respectiv preoții nu-și vor putea ascunde faptele lor de privirile oamenilor și toți în vieța de toate zilele se vor orienta după ei. (Vezi Gheorghiu Op. c.)

«Preoții să fie deci atenți în lume asupra felului cum se poartă, ca prin lumina cunoștinței dumnezeiești să stee pe locul cel mai înalt al învățaturii, să lumineze pe toți din univers și să fie cel mai frumos model de vieță și de vorbă». (Vezi T. Farmakides Op. c.) Prin strălucirea luminii pe care o îm. prăștie preotul de pe culmile cele mai înalte ale învățaturii creștine și prin exemplul vieții sale, oamenii vor vedea, se vor vindeca de bolile spirituale și vor proslăvi pe Dumnezeu Tatăl.

Preotul păstor de suflete va putea culege rodul muncii lui depusă prin cuvânt și exemplu — și conștient că-și îndeplinește rolul său divin în serviciul pastoral se va putea bucura de fericirea și plata cerească; după cuvântul Domnului Nostru Iisus Christos: «Cel ce va face și va învăța, acela mare se va chema întru împărăția cerurilor».

Preotul Gh. Georgescu

Cuvânt către credincioși și necredincioși

*Cules din Ilie Miniat
de Grigore Redea*

O vremi păcătoase! O năravuri rele! „Minciuna acopere pre adevăr, strimbătatea silnicește pre dreptate. Răutatea calcă pre bunătate, legea urmează dupre patimi. Evanghelia servește lumii, oămenii nu se tem de Dumnezeu, creștinii nu se rușinează de Christos. Păcatul împărătește, credința s'a făcut moartă, toate sunt îndărătnice. „Toți s'au abătut, împreună netrebnici s'au făcut“.

Ia aminte, frate creștine, fă o socoteală, că a ajuns ceasul și că tu stai înaintea judecății lui Dumnezeu.

Nu ridică ochii în sus, unde stau mii de milioane de îngeri, și milioane de arhangheli cu frică și cu spăimnătate, nu-i pleca jos, unde curge ritul cel de foc, ce iese din scaunul cel înfocat al lui Dumnezeu, nu căuta de-a dreapta, nici de-a stînga, unde stau mulțime nenumărată de oameni păcătoși și drepți, cu frică și cu posomorire, așteptând cu tăcere hotărîrea cea mai de pre urmă. Ține drept vederea, și vezi, cine este cela ce judecă, apoi întoarce-te către tine, și vezi, cine este cela ce se judecă. Cela ce judecă, un Dumnezeu, cela ce se judecă un păcătos. Dumnezeu judecător plin de minie fără de milă. Păcătosul cel ce se judecă, vinovat fără de răspuns. Aceste două le socotește numai.

Ia să deschidem cartea păcatelor tale!

Pentru fărădelegile, strimbătățile, desfrînările și pentru toate păcatele tale cele mari și înfricoșate, ți-a dat Dumnezeu, chip lesuicios de a căpăta er-

tare — mărturisirea la un duhovnic. Ai știut și n'ai făcut, deși ți-au spus duhovnicii și învățătorii, și ai trăit atîția ani.

Ai îndemnat pe alții la mărturie mincinoasă, laucidere; ai dat pre fecioare pre ulița cea de obște a perzării, pre tineri i-ai veștejit cu răutate. Vorbele tale, cuvintele tale le-a otrăvit auzul și le-a stricat năravurile cele bune. Erai înșurat, și trăiai cu desfrînată. Erai tată și te-ai făcut copiilor dascăl celor rele. Erai om și între ceilalți pildă de perzare. Cu sfatul, cu sminteala și pilda ta, ai dus pe mulți la perzare. Dumnezeu ți-a dat multe bunătăți firești, lumești și duhovnicești și nimic bun n'ai făcut.

Ai fost isteț, puteai să fii pildă de bunătate și înțelepciune dar te-ai abătut la perzare. Ai fost bogat, puteai să faci mult bine văduvelor și săracilor, nu te-a lăsat iubirea de argint. Ai fost iscusit ca să te faci un luminător Bisericii, te-a biruit, sau trupul, sau lumea, sau diavolul. Bunătatea și sfințenia nu a fost la tine lucru cu anevoe. Vei vedea în cer, Profeți, Apostoli, Mucenici, păzitori de feciorie și sihaștri, pe cari i-a sfințit darul lui Dumnezeu, care dar n'a lipsit nici dela tine, dar ți-a lipsit alegerea cea bună. Atîta vreme cât ai trăit, ți-ai cheltuit viața 'n răutăți și ai pierdut-o în zadar, când puteai să faci atîta bine, și n'ai făcut nimica.

Nici pe alții n'ai lăsat să facă burătăți. Unul mergea la Biserică la învățătură, la mărturisire, să facă un bine sufletului său, nu l-a lăsat răutatea ta.

Altul voia să facă o bunătate de obște, să folosească pre mulți, și l-a oprit zavistia ta. Te întreb, frate creștine, la acestea toate ai vr-un răspuns înaintea lui Dumnezeu?

Să deschidem acum și cartea bunătăților tale

Socotește — frate creștine ai fă-

cut în viața ta vr'un bine? Ia să vedem ce fel de bine este acela? *Tu ai făcut rugăciune*, dar când să ruga buzele tale, unde umbla mintea ta? Ai făcut milostenie. Dar câtă? și aceea puțină, poate mai mult ca să albi laudă dela oameni, de cât plata dela Dumnezeu. Tu ai postit — dar când făcea înfrinare de pește și de carne, oare făcuta-i înfrinare de patimi și de trup? tu te-ai mărturisit, dar când de multe ori te-ai mărturisit făcuta-i oare odată părăsire? te-ai pocăit, dar îndreptatu-te-ai? și acestea sunt bunătățile ce ai făcut? și cu acestea socotești că vei avea înaintea lui Dumnezeu vre-un răspuns? Ah, arată-mi un bine desăvârșit, despre toate părțile bune. Din cincizeci, sau din 60 sau din 100 de ani ce ai trăit, dă o zi, un ceas care ai fi dăruit întreg lui Dumnezeu. Unde este un bine ca acesta? unde este un ceas ca acesta?

Dacă judecătorul tău este un Dumnezeu plin de minie fără milă, și tu carele te judeci un păcătos vinovat fără de răspuns, care socotești să fie hotărîrea cea de pre urmă? Mă cutremur a spune. „Du-te de la mine blestematul în focul cel veșnic care este gătit diavolilor și îngerilor lui”. O judecată a lui Dumnezeu înfricoșată o mai înfricoșată hotărîre! Nenorocitul păcătos, unde mergi; dela Raiu la Iad, dela lumina mării, în focul cel veșnic, dela mărirea cea nesfârșită, la munca cea nesfârșită, dela Dumnezeu, la diavolul.

Ți-am spus creștine, cât de ușor prin mărturisire poți căpăta ertare; dar și cât de înfricoșat lucru este cercetarea păcatului la judecata viitoare. Acum te sfătuiesc, te rog, te jur ca să fugi de o judecată și de o hotărîre ca aceasta.

Apă și foc, ți-am pus înainte, alege tu care vrei.

Inumără-ți păcatele!

„Păcatele tinerețelor mele nu le socoti!” Ps. XXIV 7.

Un fariseu, intrând în biserică să se roage, și a înșirat în fața lui Dumnezeu toate faptele bune, pe care le săvârșia săptămânal. Sărmanul om, având prea mare încredere în sine, pierduse cu desăvârșire încrederea în Domnul.

Oare, greșeli, nu făcea deloc acest om? E cu neputință să credem așa ceva.

Poate cineva să ne spună de ce nu pomenește omul acesta nimic de greșelile lui zilnice.

Se poate răspunde foarte ușor: fiindcă nu se deprinsese la timp să-și țină socoteala faptelor rele, pe care le săvârșia în timpul zilei.

Iată ce deprinderi frumoase aveau Tracii, unul din popoarele vechi: Ori de câte ori făceau câte o faptă bună, puneau câte o piatră albă într'un vas anumit și ori de câte ori făceau câte o faptă rea, puneau câte o piatră neagră într'un alt vas.

La sfârșitul anului, făceau socoteala pietrelor albe și negre: dacă pietrele albe erau mai multe la număr de cât cele negre, era bucurie mare în întreg poporul și ziua anului nou era o zi de curată veselie: dacă însă pietrele negre erau mai numeroase de cât cele albe, întristare adâncă copleșia ființa bietului popor; iar ziua

anului nou, era o zi de doliu național.

Iubite cititor! vei fi oare așa de înțelept în cât să desprinzi prețioasa învățătură pe care un popor străvechiu o dă sufletului tău frământat în vârtejul vieții de azi?!

E postul mare! Nu pierde din vedere să-ți înnumeri, cu acest prilej, toate greșalele tale trecute și prezente pentru ca să ai un viitor deschis și lămurit, curățit de sgura păcatelor zilnice.

Socotește-ți tu singur păcatele tale, pentru ca Domnul să nu ți le mai socotească în veac!

(din „Rătăciți neștiind Scripturile“)
de **Pr. Marin C. Ionescu**—Buc

Viata creștină în familie

Că s ă t o r i a

Temeiul familiei și a întregii societăți omenești este — căsătoria. Ea este cel mai vechi așezământ, atât al dreptului divin, cât și al celui natural. Zic al dreptului divin, pentru că după relatarea Sf. Scripturi însuși Dumnezeu a instituit taina aceasta, când zice: «Creșteți și vă ’mulțiți și umpleți pământul...» și «nu este bine ca omul să fie singur; am să-i fac un ajutor asemenea lui...» (Vezi: Geneza I 27-29 II 18-25).

E așezământ și al dreptului natural, căci Dumnezeu, după creiere, sădi ’n inima

lui Adam și Evei cel mai puternic sentiment de iubire reciprocă naturală, încât ei s’au unit așa de intim, că au devenit un suflet, o inimă, un trup. (N. Milaș — Drept Bis. Oriental).

Prin binecuvântarea lui Dumnezeu însuși, și, prin puternicul simțământ natural al dragostei, căsătoria, apare chiar dela început o taină a ’nțelepciunii divine, prin care se întărește și perpetuiază, deapururi, actul creațiunii.

Din dragostea aceasta sădită ’n trup muritor, naște un suflet nou și nemuritor, pentru împărăția divină; naște o uniree spirituală și sfântă, care se prelungește și dincolo de mormânt; naște armonia celor mai sublime simțiri, cu care Creatorul a ținut să-și împodobească întreaga ’l creațiune.

Efectele căsătoriei din punct de vedere natural, adică privită prin aspectul social sunt de mare însemnătate.

Aici, omul — prin căsătorie — se completează pe sine însuși, el având de partea sa înțelepciunea, iar femeia sentimentul.

In căsătorie, se obișnuiește ființa omenească cu noțiunea de ordine și autoritate, două lucruri, fără de cari nu ar putea exista o adevărată societate omenească și un adevărat progres; *se desvoltă* ideea de ajutor reciproc și cooperare; *se purifică* sufletul, eliminând

epavele relilor obiceiuri; se creiază gradațiunea valorilor; se selecționează 'n sfârșit ceia ce produce din ceia-ce nu produce și se nutrește entuziasmul către noile aspirațiuni, către idealul acela spre care — inconștient — se'ndreaptă omenirea, urmând o poruncă tainică, pe care o simte dar n'o poate tălcui.

Ținând seamă de natura sfântă și sublimă a căsătoriei, Domnul nostru Iisus Christos — ca și Dumnezeu Tatăl — binevoește, ca'ncepătura minunilor Sale să și-o facă tot cu prilejul unei nunți, când mergând în Căna Galileei, prefăcu apă'n vin. (Ioan II 1-12).

Prin acest act spontan, Mântuitorul pecetluiește ceia ce 'ntru 'nceput făcuse Dumnezeu Tatăl, consfințind căsătoria ca taină și binecuvântând-o; dându-i o însemnătate spirituală prin însăși participarea sa la ospăț și obligând, indirect, pe urmașii săi, pe Apostoli —, deci Biserica creștină de mai târziu, ca, având în vedere scopul moral al căsătoriei, adică: înțelegerea și ajutorul reciproc între soți, nașterea și creșterea copiilor. — s'o primească 'n sânul ca taină sfântă și ca o instituție a ei proprie.

În creștinism, am zis, că taina căsătoriei capătă și o însemnătate spirituală, ea fiind chipul unirii lui Christos cu Biserica.

«Femei, fiți supuse bărba-

ților voștri, ca Domnului; căci bărbatul este capul femeii, dupăcum și Christos este capul Bisericii» (Efeseni V 23 32) «Pentru aceia, va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va lipsi de femeia sa și vor fi amândoi un trup; și pe cari Dumnezeu i-a unit, omul să nui despartă». (Matei XIX 5—6 Marcu X 5—9. Geneza II 24)

De aici, prin harul dumnezeesc care se dă de către preot la săvârșirea acestei taine, rezultă și indisolubilitatea căsătoriei, cum întocmai indisolubilă este unirea lui Christos cu Biserica Sa.

Căsătoria întemeiază deci familia, care este instituția primă, elementară a omenirii. (Paul Doumer—Cartea copiilor mei).

Ioan Șerboja

BISERICA ȘI ASISTENȚA

FAMILIEI

Biserica creștină învățătoare este singurul organ mijlocitor pentru sfințirea sau mântuirea omului.

Familia antică era o asociație religioasă mai mult decât una naturală, unită prin religia focului sfânt și cultul strămoșilor. (F. Coulanges — La Cité antique).

Biserica creștină prin învățătura Sa așează familia — care reprezintă adevărata celulă a

organismului social, — pe noi principii.

Biserica este organismul spiritual al credincioșilor: întemeiată de Iisus Christos, e mai presus de societatea veche, — care în materie religioasă avea un caracter exclusivist și particular, — ea este spiritualistă, universalistă și eternă (Șerban Ionescu — *Morala creștină*).

Biserica creștină cheamă la ea umanitatea întreagă. Odată cu apariția creștinismului, nu se mai păstra din constituirea antică a familiei de cât aceia de perpetuarea speței.

Femeia pe care religia antică o așeză într-o poziție inferioară bărbatului, devine moralmente egala lui.

Numai datorită Bisericii creștine învățătoare, familia capătă în concepția creștină, — prin egalitatea și demnitatea reciprocă a soților, — soliditate și eternitate — bazată pe însușirile lor morale.

Creștinismul rupe barierele ce existau în acest organism social și ne descoperă frumusețea și măreția sufletului femeesc.

Păgânii scriitori, ca **Libanius**, au avut o deosebită admirație față de femeile creștine, cari făceau operă moralizatoare în cercul lor familiar și social.

Între biserica creștină și familie, transformată radical prin învățătura Sa, se stabilesc de acum încolo legături în spiritul iubirii Evanghelice, cari vor schimba cu desăvârșire acest organism social.

Biserica va urmări de aici înainte moralizarea și creștinarea societății, și a individului, începând dela cea mai mică ce-

lulă a organismului social până la forma cea mai înaintată a societății. În această misiune a ei, biserica are păstori și credincioși — două elemente distincte, — cari pun anumite îndatoriri credincioșilor, ca să realizeze opera sfințitoare în societatea omenească. Credinciosul își va conforma viața adevărilor dogmatice și morale ale bisericii, va îndeplini poruncile și va da respectul cuvenit păstorilor ei. (**Evrei XIII, 17—Morala creștină, Șerban Ionescu**).

În felul acesta lupta pentru creștinarea societății va rupe zidul de nedreptate seculară dintre indivizi și va realiza împărăția lui Dumnezeu pe pământ.

Iisus Christos deschide calea spre forme de înfrățire și solidaritate umană — lucru necunoscut în lumea antică, — prin legea îndoitei iubiri, — a omului față de Dumnezeu și față de aproapele său, — care urma să producă roade în domeniul ocrotirilor sociale. (**I. Lupaș Bis. și probl. asist. sociale**). Doctrina creștină cere fapte: pe ele se întemeiază postulatele de ordin moral-social, cari obligă pe credincioși să facă milostenie, să îngrijească bolnavii, să cerceteze pe cei din închisori, etc. etc. (**Matei C. 25**).

Modalitatea împlinirii acestor postulate de ordin social o găsim în organizația primară a Bisericii creștine — în instituirea, diaconilor, diaconitelor și agapelor creștine. (**F. Ap. IX 39**). Mai târziu în xenodochii și mănăstiri — arhicunoscut prin misiunile lor de ordin social — caritativ, — cum a fost în țara românească, unde ne

statu de pildă atâtea așezăminte sub auspiciul Bisericii.

Biserica creștină, prin felurite opere, a contribuit la promovarea și perfecționarea mijloacelor de asistență socială (Vezi mai larg I. Lupaș art. c.).

În decursul timpurilor, biserica a fost lipsită oarecum de mijloace cari-i dădeau posibilitatea să întrețină anumite opere de binefacere. Apoi răceala ce s'a așternut dela 1789 încoace, între biserică și stat, — de otrava revoluției franceze care a influențat și'n țara noastră, a stricat multe lucruri bune din vremurile când biserica își avea cuvântul hotărâtor în treburile publice, vaza și demnitătea ei.

Războiul mondial a pus biserica în starea de a nu mai putea să continue opera de asistență socială ca înainte de războiu; fiind azi socotită mai mult ca o remorcă a statului și făcând fără șovăire tot ce-i poruncește cârmuitorul civil. Apariția atâtor societăți de binefacere sub protecția conducătorilor civili, — după războiu, — unele făcând apel la autoritatea spirituală, altele însă nu, — fiind de multe ori streine de interesele neamului, ale credinții și conduse de minoritari pripășiți pe pământul strămoșesc — ne dau dovada afirmației de mai sus.

Pe calea faptelor de milă creștină, bisericii îi revine cea mai mare datorie pentru afirmarea iubirii Evanghelice și pătrunderea ei în umanitate.

În ceea ce privește asistența familiei, biserica în primul rând are aici un vast teren de muncă. Ea, prin preoții săi, cu ocazi-

unea vizitelor pastorale 'n enorie, cu săvârșirea diferitelor ierurgii, ș. a., poate cunoaște mai mult ca oricine mizeria și zdruncinarea din familiile creștine. Ea, când vede că pericolul se prezintă în sânul unei familii, ia măsuri de îndreptare spre a feri familia de decădere a o menține sănătoasă, cinstită, capabilă și rezistentă pentru binele și folosul neamului. Acesta este idealul bisericii creștine. Ce ne facem însă, că vedem pericolul ivindu-se în familii, dăm rețete de îndreptare, dar nu dăm doctoria însăși! Familia este săracă, biserica deasemenea, clerul mai totdeauna în mizerie, ne consolăm unii pe alții în suferințe, ne compătimim, nădăjduim, însă ajutorul material, imediat, nu vine de nicăeri,

Funcția socială a creștinismului ar fi strălucită, dacă biserica ar avea la îndemână tot ce-i trebuie pentru a-și putea realiza preceptele propoveduite după amvon, prin fapte de milostenie și dacă ar avea concursul devotat din partea tuturor factorilor sociali și a oamenilor de bine.

În sate ca și'n orașe sunt familii cari practică prostituția din cauza mizeriei; cu ce venim noi în ajutor spre a'ndrepta aceste familii? Cu vorba, cu sfatul, nu-i de ajuns! Omul trăește și cu pâine și noi tocmai pe aceasta n'o putem da. Sfântul Ierarh Nicolae a scăpat o familie din mizerie și a ferit-o de curvie — cu pungile de bani date pe fereastră. Spre astfel de fapte ar trebui să ne'ndreptăm noi în asistența familiei.

Unele familii temându-se de sărăcie își limitează în mod voit nașterea copiilor sau practică avortul. Cine mai mult ca biserica poate aduce argumente de ordin religios-moral și național-patriotic, pentru a pune stavilă unui urât obicei — și a opri un pericol național de scădere a populației!! (Vezi Prof. Lupaș art. c.).

Sinuciderea în familii — adesea din cauza sărăciei, cum ne relatează de multe ori ziarele — interesează din punct de vedere dogmatic și moral social biserica și o fac să dețină rezistență spre a le opri. Nu-i de ajuns însă a lua măsuri numai de ordin canonic, să căutăm a afla de unde pornește răul, să nimicim cauzele prime și vom câștiga ușor familiile ce au ajuns pe făgașul dezastrului, dând și rețeta și doctoria.

Ce bine ar fi ca toate bisericile rurale și urbane să aibă fonduri de milă creștină la îndemână și sub îngrijirea Consiliilor parohiale și Epitropiei să poată ajutama, cu arobarea Chiriarhului respectiv, familiile zdruncinate??

Statul însuși ar trebui să înzestreze biserica cu asemenea fonduri, la început, întrucât dezastrul intrat în aceste celule ale organismului social — în familii — prezintă un pericol național-social tot atât de mare ca cel religios-moral.

Dealtfel, primăriile și prefecaturile ar putea da anual bisericilor rurale și urbane, anumite sume de bani, pentru asistență socială prin biserică. Lipsește de peste tot, la acestea, bunăvoința și credința puternică.

Dacă biserica ar veni spre exemplu în ajutor femeilor cari nasc copii, cu daruri, cu premii bănești, cu întrețineri în școli, etc. etc., nu am mai vedea practicându-se avortul clandestin în pătura rurală și nici limitarea voită a nașterilor. Dacă biserica ar avea la îndemână tot ce-i trebuie pentru a îndeplini aceea ce propovăduiește, n'am mai avea case de prostituție, n'am mai vedea fete tinere din pătura rurală luând drumul spre oraș, pentru a-și realiza mijloacele de traiu din această urâtă meserie și n'am mai vedea familii întregi spânzurate, înecate, asfixiate sau împușcate, din cauza mizeriei. Ceeace a făcut Sf. Ierarh Nicolae cu fetele scăpate dela prostituție, trebuie să facă biserica zilbic. Acesta este comandamentul ceasului de față: **stăvillirea desfrâului și decadenței din familii sub toate formele.**

Când statul va înțelege să dea concurs bisericii și să-i pună la dispoziție mijloace materiale, ca să poată realiza fără nici-o piedică asistența socială în familii, atunci noi vom zice cu adevărat că putem să dăm patriei noastre familii sănătoase, cinstite, rezistente și morale, capabile de progres și de influențare a neamului și statului nostru național creștin.

Pr. Gh. Gr. Georgescu-Ionică

Călărași-Jalomîța

CARTEA SFANTA

Aici este închis graiul lui Dumnezeu, prins în semne omenești — cuvintele, care în lujere de flăcări s'au rostogolit peste genuna grea a sufletelor sau au picurat lin pe rana veche a lumii.

Sfânta Scriptură e răbojul păcatelor cărunte și al îndurărilor nestăvillite, încreștând dureros căderea lui Adam și răstăcirea lui Iuda și cădelnițând veacurile cu mireasma lubirii.

Prin besna furnicației idolatre a Legii Vechi, mâna cerească lumina calea vieții cu torțele profetice, cele mai presus de fire. Iisus creștea în suflete ca o Icoană, către care se învălmășau însetate speranțele omenirei.

Târziu, când umbra celui din urmă profet se împieticea prin pustiu, vestind botezul pocălniței, Fiul Omului descinse în vremelnice, ca să minuneze ochii lutului cu statornicia blândeții iertătoare.

Atunci se înălța către cer zidul alb al spiritualității creștine, între cele două temelii de suflet ale Vechiului și Noului Testament.

Mântulorul își împrăștia pâinea binecuvântărilor pela răspântii sau pe margini de ape, prin grâne coapte sau prin amvoanele munților.

Mulțimile sârguitoare se sbăteau între fariseism și adevăr.

Și L-am suit însfârșit pe vârful Golgotei.

Și iată, catapeteasma martirilor începu a fi însângerată.

Prin timp, mănunchiurile de principii depe Sinai și Dealul fericirilor, străfulgeră ca doi ochi ai veșniciei.

Biblia însăș stăpânește ca un astru printre artificiile pământestii.

Când ne închidem în ea simțim adierea lui Dumnezeu și prăbușirea tinei.

Pr. C. FRÂNCU

Frumusețile incomparabile ale Evangheliei

Dacă Biblia și Evanghelia nu erau poeme sublime, ele nu ar fi cucerit lumea. Sunt, din punct de vedere pur estetic, epopee mult superioare Iliadei. Ce odisee valorează cât aceia a lui Iisus? Trecu câtva timp până ce Grecii și Romanii rafinați să înțeleagă această poezie simplă și totuși atât de colorată; numai după mult timp admirară stilul însuși al Sf. Scripturi. Fericitul Ieronim, transportat în vis la picioarele judecătorului, suprem, auzeă o voce amenințătoare ce-i striga; „Tu nu ești decât un Ciceronian“; după acest vis, Fer. Ieronim își dădu silința mai bine a înțelege frumusețile Bibliei și Evangheliei, și sfârși prin a le prefera chiar periodelor îndolnice ale marilui orator latin.

Avea dreptate: Predica pe munte este mai elocventă decât apostrofele constra lui Catilina. După noi, cu totul pe nedrept

Havet se întreabă, vorbind de Evanghelie cum „a putut să se nască o mare revoluție din această literatură mediocră” Există un lucru cu totul nou în literatura evanghelică, și care nu se găsește nici la Greci, nici în Vechiul Testament, este sentimentul iubirii; există deasemenea un procedeu nou de stil, de blândețe, care valorează tot cât lirismul profeților; este o morală populară, în același timp profundă și naivă ca instinctul și în care fiecare cuvânt ne face să vibrăm până la ȳrimă. Succesul literar al Evanoheliei a fost un succes pe deplin meritat. Poporul ebru, care nu număra nici un om de știință, a avut evident o serie de poeți sobri, puternici sau înduioșători, cum nu s'a întâlnit la nici un alt popor și aceasta explică în mare parte norocul religiunilor ebraice. Poezia, ca speranță, este o soră a credinței, și ea îi este mai necesară încă, cineva se poate lipsi de atracția depărtată a speranței, când are farmecul iluziei.

Traducere din franțuzește din Guyau (L'irreligion de l'avenir).

de Gh. E. Gheorghiu

DRAGOSTEA CREȘTINA

Diamant între virtuțile creștine, ce luminează și îmblânzește sufletul. Forță ce unește pe oameni înfrățindu-i și bucurându-i.

Quintesență a întregii Sf. Scripturi care sfințește totul: «Nimic nu este așa de sfânt,

ca să nu poată fi sfințit prin iubire, căci însuși «Dumnezeu este iubire». (Ep. I Ioan IV 8). Să ne cununăm cu dragostea creștină, căci altfel invidia întunecă și copleșește sufletul omului, făcându-l inaccesibil voiei divine. Iar faptele noastre să poarte timbrul dragostei creștine, căci fapta, care nu este motivată de iubire, oricum s'ar arăta, nu este faptă bună. Spre a ilustra acest adevăr, redau cuvintele Apostolului Pavel:

*«De-ași grăi în limbile îngerești
și omenești, iar dragoste nu am,
Făcutu-m'am oramă sunătoare
Și chimial răsunător.*

*Și de-aș avea proorocie
Și de-aș ști toate tainele și toată știința
Și de-aș avea toată credința,
cât să mut și munții, și dragoste nu am,
Nici un folos nu-mi este.*

*Și de-aș împărți toată averea mea
Și de-aș da trupul meu să l arză,
Și dragoste nu am,
Nici un folos nu-mi este.*

*Dragostea îndelung rabdă,
Se milostivește;
Dragostea nu pismuește
Dragostea nu se semeștește
Nu se trufește;*

*Nu se poartă cu necuviință
Nu caută ale sale,
Nu se întărită,
Nu gândește răul;*

*Nu se bucură de nedreptate,
Ci se bucură de adevăr;
Toate le suferă,
Toate le crede
Toate le nădăjduște,
Toate le rabdă.*

Dragostea niciodată nu cade!
(I. Cor. 13, 1-8).

Iată icoana dragostei creștine, spre care trebuie să tindem zi și noapte. Iată bulgărele de aur pe cari puținii muritori îl au.

Deci pe măsură ce ne apropiem de iubire, să ne depărtăm de ură, «căci ura se mărește prin ură și se vindecă prin iubire; ura învinsă prin iubire, începe să devină iubire și crește așa de mult, că mai că nu se cunoaște că a fost vreodată ură» zice Spinoza.

G. Gheorghiu

Viața creștinului după moarte

MOARTEA

Moartea a apărut pe pământ odată cu căderea primului om în păcat. Oamenii știu că vor muri, dar nimeni nu știe și nu poate afla timpul morții.

Dumnezeu a poruncit să fim gata întotdeauna, că nu știm ziua nici ceasul, când se va cere sufletul dela noi. Despre cum nu putem pricepe cum se face unirea corpului și a sufletului în sânul mamei, deasemenea e greu pentru spiritul nostru de a pătrunde misterul separațiunii acestor două substanțe în moarte. (*Viața repauzaților noștri*, de Păr. Mitrofan).

Moartea dreptului este frumoasă, moartea păcătoșului este cumplită.

Moartea, — după învățătura Bisericii ortodoxe — este «despărțirea sufletului și a

trupului», această despărțire săvârșită, trupul este dat pământului și putrezește. Așa dar cea de pre urmă menire a omului pe pământ este moartea, (*Viața repauzaților noștri*, de Păr. Mitrofan), despre care Sf. Scriptură zice: «Și se va întoarce țărâna în pământ de unde s'a luat, și Duhul se va întoarce la Dumnezeu, la cel ce l'a dat pre el». (Ecles. XII 7).

Moartea este urmarea păcatului (Teol. Dogm. Pr. I. Mihălcescu), și legea morții este generală pentru toată omenirea: «Cine este omul carele va fi viu și să nu vadă moartea». (Ps. 88-47) «este rânduit oamenilor odată să moară», (Ebrei IX 27) «căci toți mor în Adam» (I Cor. XV 22).

Când omul a ajuns la termenul hotărât de judecata lui Dumnezeu pentru îndeplinirea însărcinării ce-i este impusă — moare.

Moartea, ca pedeapsă, este o binefacere pentru om căci ea face să înceteze răul și să înceapă fericirea pentru dreptii pământului.

Moartea este încheierea vieții vremelnice și începutul celei veșnice (Teol. Dog. Pr. I. Mihălcescu) și totdeodată hotărul până la care omul poate face tot ce trebuie pentru mântuire, căci dincolo nu se poate face nimic. Adevărul acesta este ilustrat în parabola bogatului nemilostiv și săracul Lazăr.

«Viața de acum este tim-

pul faptelor — zice Sf. I. Chrisostom — iar după moarte vine judecata și pedeapsa.

Văzând în linii generale, ce este moartea, această mare enigmă singura care trebuie să ne preocupe, vom căuta să continuăm în viitor a scri despre această mare enigmă și despre starea sufletului după moarte.

Ioan Șerboja

Viața viitoare în planul lui Dumnezeu

Intre lucrările mari ale lui Dumnezeu asupra creaturii, scopul final este desăvârșirea, când nu numai natura dar și ordinea grației să termine.

Istoria religioasă a universului, să sfârșește și astfel timpul trece în vecinicie.

Omenirea și întreaga creatură pământească — potrivit planului divin — este condusă spre perfecțiune printr'o continuă și îndelungată dezvoltare sub cărmă bisericii care asigură tuturor darurile mântuirii, alcătuind împărăția văzută pe pământ a lui Dumnezeu și pregătind pe cea vecinică.

Când se va încheia această perioadă, nu putem ști, penitrucă nu este al nostru a ști vremurile pe care Dumnezeu le-a pus sub a Sa stăpânire. Omenirea n'ar altceva de făcut, decât să aibă încredere în înțelepciunea lui Dumnezeu și în

harurile revărsate din belșug asupra ei, penitrucă se află o potrivire desăvârșită între lucruri și începutul lor, între funcțiuni și scop, între natură și soarta tuturor ființelor; *vox dei in rebus revelata* după cum spune filosoful Bacon.

Dintre toate ființele și lucrurile văzute și mărginite ale lui Dumnezeu, locul principal îl ocupă omul, care este făcut în chip special de Dumnezeu și pus stăpânitor asupra tuturor celorlalte făpturi. Numai omul a fost făcut de mână dumnezeiască, toate celelalte făpturi creându-se numai prin cuvânt și numai în el a pus Dumnezeu sufletul care nu este altceva decât suflu, din suflarea lui Dumnezeu, scânteie din scânteia Lui. Deci, sufletul nu este altceva decât o substanță spirituală dumnezeiască, neponderabilă, fiind orânduit chiar prin originea și firea sa de a exista în veci, de a fi nemuritor.

De altfel după doctrina noastră ortodoxă nici trupul nu este muritor, ci numai schimbător.

Dumnezeu fiind ființa prin excelență și cauza oricărei ființe, nu nimicește nimic din ceea ce a făcut, după cum ne afirmă și Mântuitorul «Dumnezeu nu este al celor morți ci al celor vii». (Mat. XXII 32).

În domeniul cercetărilor experimentale și știința a dovedit prin mijloacele ei că în natură nimic nu se creiază, nu se pierde ci numai se transformă. Și atunci dacă forțele naturi, ale lumii prefac materia în pulbere fără a o nimici, cum ar putea ele să distrugă sufletul? Singurul care ar putea să facă

aceasta este Dumnezeu, dacă n'ar fi în contradicție cu celelalte însușiri ale Sale.

Deci, aceasta este cu nepuțință după cum zice și Bossuet: Cel ce este capabil de Dumnezeu, trebuie să fie temuritor ca și dâsul. (Serment pour la Toussaint).

Materialismul sec. al 18-lea care neagă existența sufletului, precum și învățătura despre metempsichoză (peregrinarea sufletului prin diferite animale sau oameni) împrumutată din vechile credințe egiptene și indiene și reînnoite în școala panteistă modernă, pentru o minte sănătoasă care știe să cugete, nu pot să fie decât niște absurdități izvorâte dintr'o falsă gândire a acelor care n'au avut pe Dumnezeu și care au stat în afară de lumina învățături Lui.

La fel greșesc Hegel și Taine, Aug. Comte și Renan care admit un fel de existență vecinică a ideii care se păstrează desore individul mort în omnirea rămasă în viață.

În privința aceasta materialistul Büchner a spus un mare adevăr când a zis: *Filosofii noștri moderni, iubesc a ne încălzi bucate vechi, dându-le nume noi, pentru a le întrebuința ca pe cele din urmă descoperiri ale bucătăriei filosofiei (Ec. staov. St. Ionescu Despre sufletul omului și viața viitoare pag. 101).*

Sufletul nu poate să fie muritor, să fie nimic, pentru că el nu este altceva decât duh din suflarea lui Dumnezeu cea vecinică.

Apoi o judecată și o rațiune sănătoasă refuză să primească

această idee de nimicire a sufletului, pentru că aceasta ar însemna a-i distruge întreaga sa lucrare. Mai mult decât atât, potrivit planului dumnezeiesc, Mântuitorul Iisus Hristos fiul lui Dumnezeu, n'a venit pe pământ decât pentru a-i asigura o conștiință clară despre nemurirea sa și a-l face să tindă spre perfecțiunea absolută care va trece pragul finitului în infinit, în vecinicie. Ca o necesitate absolută, omul trebuie să trăiască dincolo de mormânt, căci numai acolo în apropierea creatorului său, se va simți cu adevărat fericit.

Aceasta o cere dreptatea, o cer dorințele și năzuințele noastre care se înalță către nemurire, o cer desăvârșita rânduială a planului dumnezeesc.

Pr. N. Scordilă

Valea Ciorii-lalorsîța

De ce se pune icoana deasupra mortului

„Și icoana aceluia pre carele au iubit, o pun deasupra lui. Și zicând preotul rugăciunea îl rădică pre el, și îl duc la dumnezeiască Biserică cu sfeșnice. Iar asemenea să face la mireni, că'l îmbracă cu haine curate de celc obișnuite. Iar pe deasupra lor pun sfânta pânză: Că credincios este și sfânt, și supt acoperământul lui Christos. Și icoana să pune deasupra lui pentru credința care e întru Christos, și cum că lui ș'au dat sufletul. Și rugăciunea zicându-să să rădică, și să aduce cu sfeșnicile la dumnezeasca biserică“.

După Simeon Tesalonicheanul

Ș T I R I

Președența Consiliului de Miniștri comunică :

M. S. Regele acordând I. P. S. S. Patriarhul dr. Miron Cristea, Președintele Consiliului de Miniștri un concediu de 30 zile; I. P. S. S. a părăsit Capitala în ziua de 22 Februarie mergând în străinătate.

Pentru colaboratorii revistei „Lumina Creștină“

A nu trimite articole prea lungi.

A scrie citeț și corect, pe sferturi de coală, maximum patra pagini.

Articolele vor purta semnătura reală a autorului, fiecare fiind responsabil de cele scrise.

Cine reține primul număr se consideră abonat.

Din lipsă de fonduri și schimb de reviste, cronica revistei este amânată.

D. _____

Satul _____

Oficiul _____

Județul _____

Prețul Lei 5.—